

של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצה מוריניו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ובקוצרכם וכו' לא תכלה פאת שדך בקוצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אתם. (ויקרא כ"ג, כ"ב)

... צריכין להניח פאה ולקט לעניים. כי על ידי שמניחים מפרנסתו וקצירו פאה ולקט לעניים, על ידי זה מוסיף כח להשכינה שהיא עניה בגלותא ולהצדיק בחינת משיח שנקרא עני, שיש להם כח לילך בשדה העליונה וללקט לקוטים וברורים מכל התעוררות והתעוררות שמתעורר כל אחד בכל פעם לה' יתברך ולבנות מהם בנין הקדשה וכו'.

וכן מרמז על כל אחד כשעוסק בעסקי העולם הזה במשא ומתן ואכילה ושתייה וכיוצא, שכל זה הוא בחינת קצירה שהוא תכלית הזריעה ועקרה בשביל האכילה. ועל כן האכילה ושתייה בחינת קצירה שהיא התכלית וכו'. אבל באמת צריך האדם שיכון לעקר התכלית הנצחי שיזכה בזה העולם על ידי מעשיו הטובים לקבל שכרו בשדה העליונה, בבחינת בא יבא ברנה נושא אלמתיו (ועין מה שמבאר בהתורה ויאמר בעז אל רות (לקוטי מוהר"ן א' - סימן ס"ה) על פסוק עיניך בשדה אשר יקצרון וכו').

ועל כן באמת אשריהם הצדיקים שאינם מקבלים כלום מזה העולם, וכל עבודתם ויגיעתם הכל בשביל התכלית הנצחי. אבל לאו כל אדם זוכה לזה. ועל כן מזהיר את כלל ישראל שעל כל פנים לא יגמרו הקציר בשביל תאוות גופם לגמרי חס ושלום, רק יניחו פאה ולקט לעני ולגר, שהוא בפשיטות לתן צדקה מכל מה שחננו ה'.

וגם מרמז להניח פאה ולקט לעני שהוא נפשו שנקראת עניה בגלותא מחמת שהיא בגלות אצלו, וצריך לרחם על נפשו העניה להניח ממאכלו ותאוותיו, על כל פנים פאה ולקט, שלא ימלא תאוותיו לגמרי רק יניח מתאוותיו בשביל נפשו העניה, שזה בחינת פאה ולקט לעני וכו'. ועל ידי זה הצדיק שהוא בחינת עני מקבץ ומלקט כל אלו הנקודות טובות של כל אחד ואחד ובונה מהם בנינים... ועל ידי אלו הלקוטים ממשיך תורה שהיא בחינת שבועות, ועל כן נסמך פסוק זה לפרשת העמר ושבועות:

וזה בחינת הספרים הקדושים שנקראים בשם 'לקוטים'. וכן קרא אדוננו מורנו ורבנו ז"ל כל ספריו בשם 'לקוטים'. כי כל התורה הקדושה שמגלים הצדיקי אמת, הם על ידי בחינת לקוטים הנ"ל. ועל כן קורין רות בשבועות, כי היא ראש לגרים שהם בחינת בעלי תשובה, שכל תקונם על ידי בחינת לקוטים הנ"ל שעל ידי זה נעשה בחינת שבועות שהוא מתן תורה וכו"ל. (לקוטי הלכות - הלכות תפילת מנחה ז' - אות ס"ד)

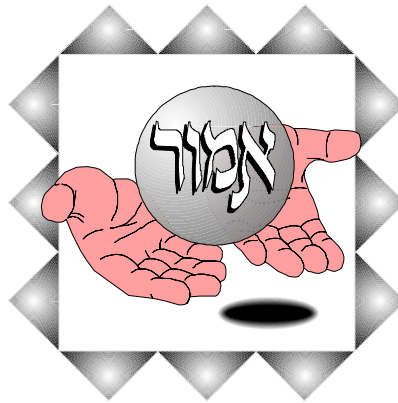
סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל, יט)

© ... ואחר שבת, ביום ראשון, בא הצדיק, מורנו הרב אברהם הנ"ל, אל רבינו זכרנו לברכה לאכסניא שלו, ודברו ביחוד שניהם. ואחר יום או יומים נפל רבינו זכרנו לברכה על ערש-דווי, רחמנא לצלן, ושלח על פדיון להצדיק הנ"ל, ובכל יום ויום היה הולך הרב, מורנו הרב אברהם הנ"ל, לבקרו.

© אחר-כך היה שם המעשה המפרסם של המסור, שהיה שם. והמסור היה אחד מאנשי חוץ-לארץ שבאו לשם, ונעשה מסור אצל הפעשא, ועשה רעות גדולות לאנשי טבריה, ותפס את גדולי העיר בשביה, ותפס אותם בבור תשעה שבועות, ואחר-כך נסעו אנשי "פרענקען" אל הפעשא, ונתנו לו הון רב, ופטר אותם. והלכו ותפסו את המסור, ורצו לחנוק אותו, ועשה עצמו כאילו כבר נגוע ומת, ואחר-כך נתעורר והלך ומסר אותם, עד שנתן לו הפעשא רשות, שיעשה עם כל העיר כרצונו, ועשה אותו לפקיד, ובא אל העיר בכבוד גדול עם אנשי-חיל ישמעאלים בגדלה וכבוד, ואזי, תיכף ומיד ברחו כל העיר, ולא נשאר כי-אם נשים וטף, והיה בכיות גדולות בכל העיר, והיתה צעקה גדולה ובכיות רבות בכל בית ובית.

© וגם רבינו זכרנו לברכה רצה לברוח, אך לא יכל מחמת חלשתו, וכבר התחיל לצאת מן העיר, אך חזר אחר-כך. ומאת ה' היתה זאת, כי על-ידי רבינו זכרנו לברכה חזרו כולם לתוך העיר, כי המסור הכניע עצמו מאד תחת רגלי רבינו זכרנו לברכה, והלך רבינו זכרנו לברכה והכניע עצמו מאד תחתיו. ועניין ההנהגה, שנהג עם המסור הנ"ל, תקצר היריעה לספר, כי נהג עמו בחכמה נפלאה, עד שהמסור נתבטל נגדו, וצוה להאיש שהיה עם רבינו זכרנו לברכה, שיעשה כרוז, שיחזרו כל הבורחים, וחזרו כולם על-ידי זה לתוך העיר.

רשב"ם

ל"ג בעומר

(מתוך הקדמת הספר קיצור לקוטי מוהר"ן)

רבי שמעון בן יוחאי. הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על ידו. כמובא בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קלח): כשכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו:

עתידיה תורה שתשתכח מישראל.

ואמר רבי שמעון בן יוחאי שלא תשתכח. שנאמר: **כי לא תשכח מפי זרעו.** וכמבואר בזהר (נשא קכד): **בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון בה מן גלותא** (על ידי החיבור הזה, שהוא הספר הזהר, יצאו מן הגלות).

ועתה בוא וראה והבן, נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה. כי על כן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק **כי לא תשכח מפי זרעו.** כי באמת בזה הפסוק בעצמו, מרומז ונסתר סוד הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשתכח התורה מישראל.

כי סופי תבות של זה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו,** הם אותיות **יוחאי.** וזה שמרומז ומגולה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו** - מפי זרעו דייקא; היינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרומז ונסתר בזה הפסוק, שהוא התנא יוחאי.

כי על ידי זרעו של יוחאי שמרומז בזה הפסוק בסופי תבות כנ"ל, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשכח התורה. כי בזהר דא יפקון מן גלותא כנ"ל.

ודע שסוד רבי שמעון בעצמו, הוא מרומז בפסוק אחר. כי דע כי התנא הקדוש רבי שמעון הוא בחינת (דניאל ד'): **עיר וקדיש מן שמיא נחית** - ראשי תבות **שמעון** וכו'

(לקוטי תפילות א', מ"ז)

● רבי שמעון בן יוחאי עיר וקדיש מן שמיא נחית, בוצינא קדישא, בוצינא עלאה, בוצינא רבא, בוצינא יקרא, אתם הבטחתם לישראל שלא תשתכח התורה מישראל על ידכם, כי בזהר דא יפקון מן גלותא.

● ואפילו בתוקף ההסתרה שבתוך הסתרה בעקבות משיחא באחרית הימים האלה, הבטחתם שאף על פי כן לא תשכח התורה מפי זרענו, כמו שכתוב: **ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל אשר עשה, וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו.**

● והנה עתה הגיעו הימים אשר אין לנו בהם חפץ, כי ארך עלינו הגלות ומשך עלינו השעבוד, ובכל יום אנו הולכים ודלים, ומטה ידינו מאד **כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב.**

כי נשארנו כיתומים ואין אב, ואין מי יעמוד בעדנו והנה בתוקף סוף הגלות המר הזה, וכבר התחיל להתנוצץ התנוצצות משיח מימי האלהי האר"י זצ"ל, ועמך בית ישראל משתוקקים ומתגעגעים מאד להשם יתברך, והכל חפצים ליראה את שמך בהשתוקקות נמרץ ונפלא אשר לא היתה כזאת מימי קדם **הקיצוני ועודי עמך**, באתי עד קץ כל הדורות ועודי עמך עדיין אנו אחוזים בך, ומשתוקקים לעבודתך בכלות הנפש.

● אבל אף על פי כן, גם גודל רחוקנו ממך בעתים הללו הוא גם כן בלי שיעור, **כי טבענו ביון מצולה ואין מעמד באנו במעמקי מים ושבטת שטפתנו וראה את עמך ישראל מרודים מאד, אשר אי אפשר לבאר ולספר גודל התגרות הבעל דבר אשר התגרה בנו מאד, עד אשר הפיל אותנו מאד.**

● והנה אנכי בעיני מי אנכי לספר צרות ישראל, רק אתם לבד ידעתם את כל המעמד ומצב של ישראל באחרית הימים האלה. אך, באתי לספר ולצועק עלי ועל נפשי, על עוצם רחוקי מהשם יתברך, ועוצם פגמי ועוונותי הרבים ופשעי העצומים, **ועל אלה אני בוכיה עיני עיני יורדה מים**, כי איני יודע שום דרך איך להחזיר לי הכח דקדושה, ואיך לזכות לתשובה שלימה, ובאיזה דרך אתחיל לעזוב דרכי הרע ומחשבותי המגנות, ואיך ובמה אזכה לתקן קלקולים ופגמים כאלה **לא ידעתי נפשי, אנה אני בא**, אנה אוליך את חרפתי העצומה, אנה אברח, אנה אטמן מפני בשתי וכלמתי.

● ואמר להרים כסוני ולגבעות נפלו עלי, אוי מה היה לי, אוי מה היה לי, **על כן אמרתי שעו מני אמרר בבכי**, אולי יחוס אולי ירחם, כי אין מעצור להי' להושיע גם אותי בעת הזאת, כי הרבה רוח והצלה לפניו, כמו שכתוב: **הן כל תוכל ולא יבצר ממך מזמה, ומי יאמר לך מה תעשה.**

● על כן באתי כעני בפתח, רש דל ואביון, נגוע ומעונה, מבלבל ומטורף עני וכואב, לצעוק ולצועק לפני הדרת קדושתכם.

● ... רבי רבי שמעון בן יוחאי, זכרו זאת ותשימו על לב, שזכינו בדורות הללו לשמוע נפלאות נוראות גדולתכם איך מרומז בתורה שעל ידכם לא תשכח התורה, כי הפסוק שהבאתם ראייה ממנו, שהוא **כי לא תשכח מפי זרעו** הוא סופי תבות **יוחאי**, ושמכם הקדוש בעצמו מרומז בפסוק **עיר וקדיש מין שמיא נחית** אשר אתם לבד יודעים סוד דברים האלה, אתם לבד יודעים גדולת ההבטחה שהבטחתם לישראל שהתורה לא תשכח מישראל על ידכם, ואיך משה רבינו עליו השלום נבא על זה בתורתו הקדושה מקודם.

● על כן באתי להזכיר, נא רבותי הקדושים, חמלו עלי ואל תסתכלו על כל הרע שעשיתי מעודי עד היום הזה, במחשבה דבור ומעשה, אשר המריתי אמרי אל ועצת עליון נאצתי אל תביטו במעשי הרעים, ואל תעשו עמי כחטאי, ואל אקוץ בעיניכם, על אשר זה כמה אשר מעוררים

אותי באלפים ורבבות רמזים והתעוררות, ובכמה מיני עצות נכונות בכל יום ובכל עת, להתקרב להשם יתברך, ואני בעוצם קשיות עורפי קלקלתי ופגמתי בכל זה, ולא הטיתי אוזני ולבי לכל זה, חוסו עלי ואל תשיתו לב לכל זה, ואל יחר אפכם בי חלילה, רק תחשבו מחשבות עוד מעתה לבל אהיה נדחה מהשם יתברך ומכם חלילה.

● **כי עדיין אין מעצור לה' להושיע גם בעת הזאת כי אין לי שום כח עתה אלא בפי לבד, וגם זה מאתו יתברך אשר לא עזב חסדו ואמתו מעמי, ונתן כח ליעף כמוני, לדבר עתה מעט דברים האלה ועל זה תמכתי יתדותי, שתרחמו עלי ותעשו את אשר אזכה לשוב באמת להשם יתברך (ולבא לארץ ישראל מהרה בשלום, ולדבר כל זה ויותר מזה שם על ציון שלכם הקדוש).**

● וה' הטוב ברחמי ישמע תפלתכם ויעזור ויגן ויושיע אותי ואת כל ישראל למענכם, ויחזירני בתשובה שלימה לפניו מהרה, ויאחזני ולא ירפני, ואל יעזבני ואל יטשני בשום אופן, עד שאזכה לשוב אליו באמת, ולהיות כרצונו הטוב מעתה ועד עולם, ולתקן בחיי את כל אשר פגמתי, בכח וזכות הצדיקים אמתיים, אשר עליהם לבד אני נשען לסדר דברי אלה לפנייהם ולפני השם יתברך, בעל הרחמים יודע תעלומות. **ה' יגמור בעדי, ה' חסדך לעולם מעשי ידך אל תרף, הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך, בי יכתירו צדיקים כי תגמל עלי.**

מלתב

(מספר אָבִי הַנַּחֵל - מכתב צ"ח)

עזרת ה', חול המועד פה-סח תשי"ל.
לכבוד נשיא ישראל, אשר כל ישראל אוהבים וחובבים אותו, ומפליגים ומפליאים נועם עדינות ואצילות נפשו הנהדרה וגבוהה מאוד, שנחצבה ממקור עליון קדוש ונורא, מר ש. ז. שזר, הכואב נפשו על עם ישראל ומוסר נפשו עליהם, להכניסם בהיכלא דמלכא משיחא, נחל נובע ישועות ונפלאות פלאי פלאי פלאות, עד אין סוף, אשרבהם הוא רופא, כל הנגעים והצרעת של הדור הזה, וכל הדורות הבאים. אשרי חלקיך שזכית לכך. ה' ישמררו ויחייהו לנצח.

עלינו לברך ברכת שהחיינו בשמחה רבה ונעימה, בלי שיעור, ברך אתה ה' אלקינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה. אשר זכה להוציא לפועל תשוקתו ותאוותו הגדולה. לרחם על ישראל בהדפסת הספר אָבִי הַנַּחֵל, שנולד מהאהבה והחיבור והקשר האמיתי, אשר עשה ה' בינינו, בנס ופלא, נפלא ונורא, בהשגחתו וחמלתו לטובתינו ולטובת כלל ישראל להצילם מפח מוקשים. ממעמקי מים, ממצולות-ים, מיוון מצולה ואין מעמד. **המעתיק**

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסה, זצ"ל - כ"ב)

... אוי אוי ברוך השם, אני הייתי רצוף ושבור בהכנעה, אבל הלב בפנים היה האמת בוער כאש להבה. זה היה נס!
היה בטבריה מהחסידיים, והם כשמשוהו עושה מעשים טובים איזה דבר טוב, צדקה וחסד, אז הוא חשוב בעיר מאד והם נותנים לו שם של צדיק. כולם מצחקים, הוא לא היה מצחק, הוא היה נחשב ליעובד השם' ויאיש כשרי, אז הוא לא היה מצחק. אבל אף-על-פי-כן בלבו הוא לא התנגד על ברסלב. כי הוא לא יכול לשנות העולם, רק האמת יכול גנד כל העולם. אוי, רבונו של עולם...

פעם אחת אדמו"ר גדול של חסידות מפורסמת הגיע לשיבת רבי מאיר בעל-הנס', איפה שאני למדתי. הוא בא ונכנס למערה וכל החסידים שהיו אתו כולם ראו איך הרבי נמצא במערה "ומי יודע מה שהולך שם במערה..." וכולם יצאו לקראתו לכבודו, ואני לא יצאתי. ברוך השם היה לי עזות דקדשה...